

Tolna

vármegye

Völgyesség járás

Majos

(~~kor~~) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Majos

nagy (~~kor~~) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebeleztetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határában. (Rendszerint a dűlő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

Majos 1: Tolna várm. 1720 évben alakult ki a Hidas községben lakó "Kun" család által, a Németország, Hessen tartományból behozott telepesekkel.

Hagyomány szerint, a község határában az "Aranybánya" dűlőben volt egy rács falu. - Főleg a maradványok ma is találhatók. -

Majos község urbéres község volt.

Az anyakönyvi törvény éhbe lépésétől külön anyakönyvi kerület volt, változás nélkül. -

Nincs. -

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mely név alatt és mekkora a terjedelmük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mily terjedelműek (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

A község vázlatos térképe csatolva db
nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

nemzetiség szerint:

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földmivelés, ipar, bányászat, földmivelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házasodási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A községben levő állami és más középületek.

Észak-déli irányban: Bouyhád 3.90
Hismányok 4.87, Nagymányok 3.42, Flank
4.86, Hidas 19 km.-nyi távolságban, dom-
bos-sík határral. -

2525 kat. hold (birtokivék adatai alapján).

2027 k. hold szántó, 181 k. hold rét (kaszáló),
193 k. hold szőlő (beültetett), 68 k. hold
legelő, 1 k. hold erdő, — k. hold
nádas, 126 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok,
mocsár, kőbánya).

Ösöcske puszta.

Nincs. -

Nincs. -

1197 lélek.
34 r. kath., — g. kath., 1 ref.,
1160 ág. h. ev., — izr., 2 egyéb
17 magyar, 1180 német, — tót,
— rutén, — oláh, — horvát,
— egyéb.

Bel területen: 1162,

3 malomban: 19, i. km.-nyire

a Ösöcske pusztán: 16
A lakosság földmiveléssel fog-
lalkozik. -

261 ház, 878 lakásrész. -

Házas ház - jegyzői lak, szegényház,
- 2 - iskola és tanítói lak, templom és tel-
kesz. lak. -

II. A község szervezete, beosztása és közérdekü viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Előljárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.
(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

Bíró. Törvény- (másod-) bírós. 4 esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám 1
1 jegyző, — segédjegyző, — orvos
— állatorvos, 1 irodai alkalmazott,
— pénztári alkalmazott, — egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

Napidijas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

1 kisbíró (küldönc), 1 bába,
4 éjjeli őr és — gazdasági alkalmazott.

A jegyzőség székhelye és távolsága:

— km.

2. A községi képviselőtestület létszáma:

10 virilista, 10 választott tag, 5-5 pótag

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

A község 1 választókerületet alkot.

3. Meg van-e bízva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

Nincs.

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága.
(a község központjától, távolsági térkép adatai szerint járható útvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy) Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

Irekcsárd 25.98 km.
Bonyháid 3.90 km.
" 3.90 km.
helyben km.

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrőrs és folyamőrőség székhelye és távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előljáróság cselédügyi bíraskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

Bonyháid 3.90 km.

Van, — tag. Nincs.

Van. Nincs.

Nincs.

6. A községi tűzoltóság szervezete:

Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság — tag.
Kötelezett tűzoltóság.

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?

Van. Nincs.

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

Van. Nincs.

Helyi kesh. határozata járda létesítésére. - Járda van.

D) Szociális igazgatás.

8. Körorvos székhelye és annak távolsága: Nagyványok 3.42 km.
Hány magánorvos lakik a községben: nincs
Községi bábák száma: egy
Körbába lakóhelye és annak távolsága: — km.
Okleveles magánbábák száma: egy
Legközelebbi gyógyszertár hol van és milyen távol? Bonyhád 3.90, Nagyványok 3.42 km.
Legközelebbi kórház hol van és milyen távol? Ireközárd 25.98 km.
Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény?
(Árvaház, gyermekmenhely telep) Van 1 szegényház Nincs.
9. A gondozott szegények száma: nincs intézeti ápolásban, — magán ápolásban.
Elhagyott gyermekek száma? nincs gyermek.
10. Milyen a község ivóvize?
Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke?
Kutviz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.
Van-e csatornázása? nincs
11. Korcsmák és vendéglők száma? 3 korcsma, — vendéglő, — kávéház.
Van-e szálloda, fogadó és hány? nincs
Van-e községben közfürdő? nincs
12. Van-e a község határában gyógyfürdő,
üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra?
A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva? nincs

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: Ireközárd 25.98 km.
Kir. járásbíróház székhelye és távolsága? Bonyhád 3.90 km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: Ireközárd 25.98 km.
Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: Bonyhád 3.90 km.
Kir. pénzügyőri szakasz, vámőrs, vámőrségi kirendeltség, székhelye és távolsága: — 3.90 km.
Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága: Lécs 42 km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeli isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

2. Középiskolák vagy más szakiskolák (iparostanociskola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

3. Óvodák jellege, száma és tanereje:
Nyári menedékház van-e?

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párbr és egyénenkint időről-időre kivetett adó stb.)

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

11. Műemlék, természeti emlékszobor, honvédemlék vagy elesett hősök emléke?

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, működvelő előadások stb. Mozgóképek.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

2 tantermes és tanerős elemi isk.
N. ev. népiskola. -

Nincs. -

Nincs. -

"Levente" egyesülete.

Trek szárd 25.98. km.

A Dünövíztúli püspökséghez tartozó ág. N. ev. anya egyház. -

Bonyháid 3.90 km.

Kegyuri jogas a községnek nincs, de egyházi segélyként évi 1400 a. Ft. - 4 pda. -
Egyházi szükségleteik időről-időre hivatelt adóval federi. -

Nincs. -

Nincs. -

Elesett hősök emlékszobra. -

Nincs. -

Nincs. -

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országút, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

2. Vasuti összeköttetése, fő- vagy mellékvonalak, van-e vasuti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közuti vasutak.

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

Van-e pósta, távirada, távbeszélő állomása?

3. Melyik községi közlekedési utvonálhoz járul hozzá a község?

Községi (közútló) utak hossza?

Van-e kövezet-vámszedési joga.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

Van-e legelő-rendtartás?

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Be van-e ültetve?

Község egy részén vaniták a bonyhád - márai törvényhatósági körűk.

Gene vasuti állomása, sem megállója nincs, legközelebbi vasuti állomása: Nagyvárad. 3.42 km.

nincs.

nincs.

Teleuleg a vármegye kezelésében, a bonyhád - lugyell és a bonyhád - kögyé - szitűkhor. -

3. - km.

Igen. — Nem.

1000 holdas nincs. -

103 holdas van egy, a többi kisebb birtokos és pedig 1/20 úrbéri 1/2 felkes, átlag 13 kátholddal, a többi 1-5 holdas.

mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

Nincs, de orvosi van rendszeres hármias forgóolítóknak beosztva. -

65 káth. közlegelő keskeny sávban a határon végig. -

nincs. -

nincs. -

÷

nincs. -

Van 1200 o. pl., részben beültetve, részben beültetés alatt. -

7. *Vízrendező és hasznosító társulat.* Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. *Állattenyésztési viszonyok.* Állatok száma: a tenyészállatok száma,

uralkodó tenyésztési irány:

Körállatorvos székhelye és annak távolsága.

Ipar és kereskedelem.

9. *A község állandó piaca hol van?* (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. *A községbeli kereskedések száma és jellege.*

Hitel és pénzügyintézetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. *Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága* (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. *Magánkezelésben álló közművek:*

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. *Bányák száma és jellege.*

Állandó bányüzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. *Háziipar és annak jellege.*

nincs.

Trékesfehérvár 175 km.

291 ló, 657 szarvasmarha, 1336 sertés, 786 juh

Bonyhád 3.90 km.

Bonyhád 3.90 km.

nincs.

nincs.
egy szalócs

nincs.

Tejstovélkezelés. -
4 kobács, 2 cipész, 3 asztalos, 4 kőműves,
1 szaló, 2 borbély, 1 esztergályos, 3 ács.

Ipartestület nincs.

nincs, a tejstovélkezelés kivételével.

Trékesfehérvár 175 km.

Trékesvárd 25.98 km.

nincs.

nincs.

Kosárjövés, szék- és facipőkészítés.

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

Hivatalos célokat szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben tölthető ki)?

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedésű.

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi korcsma stb.

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

Község jegyzői iroda és lak., 2-5 lakrészrel, szegényház 2 lakrészrel.

nincs

41

kat. hold szántó és rét;

19

legelő,

kat. hold erdő,

egyéb *69 kakh. úthárók és kőter.*

semmit, hanem parcellák körül berendezés.

1 kakh. 761 m² pöl szántó.

nincs, a legelő az úrbérességé.

nincs

nincs.

Földadó *10670* K *94* f. Házadó *2174* K

40 f. Ált. kereseti adó *928* K - f. Társulati adó

7 K *20* f. Vagyon- és jöv.

adó *4604* K - f.

Bor és húsfogyasztási adó, ital- mérési illeték.

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

A község pecsétjének lenyomata:

[Handwritten signature]

Községi (kör-) jegyző.